

Maarten van Bommel
&
Ilse Panis

ROZE SOKKEN

Uitgeverij Aspekt

*Iedere gelijkenis met bestaande en
overleden personen berust op toeval.*

Roedin begon door de kamer te ijsberen.

*- Hebt u wel eens opgemerkt, begon hij, zich plotseling op de bakken
omdraaiend, dat van een eik – en een eik is een stevige boom –
de oude blaren pas afvallen als de nieuwe beginnen te ontspruiten?*

- Ja, zei Natalja langzaam, ja, dat heb ik gemerkt.

*- Precies hetzelfde gebeurt ook met een oude liefde in een sterk hart:
zij is al gestorven, maar handhaaft zich nog steeds; alleen een andere,
nieuwe liefde kan haar verdrijven.*

Natalja gaf geen antwoord.

Wat betekent dat? dacht zij.

Roedin bleef nog even staan, schudde zijn haren en verwijderde zich.

(uit “Roedin” van I.S. Toergenjewa)

De Mokerslag

2017. Waar haal ik toch de energie vandaan? Joost mag het weten, maar ik weet mezelf mee te torsen naar dat ene feestje waardoor alles in gang wordt gezet en waardoor ik de negeermodus waar ik - achteraf gezien - al jarenlang in vastzit, onder ogen moet zien. Wegkijken is geen optie meer.

Het feestje wordt gegeven door een vage zakenrelatie, van het type grote mond en eentje die vooral het eigen kleine hartje aanprijst. Een man die zich tijdens een zakenlunch terloops laat ontvallen op zoek te zijn naar een 'nieuwe relationele uitdaging' - wat ik vrij vertaal als 'de volgende scharrel'. In tegenstelling tot de andere lunchgenoten had ik de puf niet om mee te joelen na die vrijpostige uitspraak. De laatste tijd ben ik namelijk dood- en doodop. Naar een feest moeten is dan een martelgang. Als een opgebrande pop worstel ik mij uit mijn auto, als een oud paard banjer ik naar het protserige huis, terwijl ik me bij elke stap inprent dat ik me moet 'vermannen' en me niet moet aanstellen. Ik weet precies waar die vermoeidheid vandaan komt. Nauwelijks twee jaar eerder ben ik - door eigen toedoen - in een scheiding gerommeld. Naast een drukke baan moet je dan de

ene frustratie na de andere wegwerken. Je zou er kapot aan kunnen gaan.

Het 'vermannen' helpt. Als ik de voordeur bereik is mijn façade opgekalefaterd, van zombie schakel ik over op powervrouw, maar het kost me een megawatt aan energie.

De ingang deur, die meer op een poort lijkt, staat wagenwijd open en het marmer blinkt me tegemoet. Ik heb een hekel aan 'roseetjes', maar toch laat ik me bij de voordeur zo'n kring in de hand drukken. Nadat de gastheer mij overdreven uitbundig begroet heeft, iets wat hij bij iedereen doet, drukt hij zijn mond tegen mijn oorschelp en fluistert erin: 'Jij moet tot het laatst blijven.' Ik lach hem weg en loop met grote stappen door, zodat hij zich op de volgende gast kan werpen. Vervolgens zie of spreek ik hem niet meer. En daar sta je dan. Moederziel alleen. Ik ken niemand. Zoals altijd op zo'n moment, bekruipt mij het gevoel dat iedereen elkaar kent en zich opperbest vermaakt, behalve ik.

'Jij bent hopelijk ook alleen?' zegt iemand en ik weet meteen wie het is. Ik draai me om en sta oog in oog met een man. Op het eerste gezicht lijkt hij vijfendertig, maar ik weet dat hij een stuk ouder is. Hij is namelijk net zo oud als ik: vijftig. Het is Viktor en ik vlieg hem om de hals, waarbij ik me bedenk dat we lang geleden met slaande ruzie uit elkaar zijn gegaan. Sindsdien hebben we elkaar

niet meer gezien of gesproken. Dat moet een kleine vijftienvintig jaar geleden zijn. En toch voelt het zo vertrouwd als we elkaar in de ogen kijken en ik hem over zijn schouders aai.

Allebei vragen we wel drie keer aan elkaar: ‘Hoe is het?’ zonder dat we daarop een antwoord geven. Hij ziet er echt goed uit, maar ik ken mijn pappenheimers. Tegenwoordig wemelt Nederland van mannen, die zich precies zo weten op te poetsen met listige sportoefeningen, crèmepjes en haartrimmers, waardoor ze op het eerste gezicht vijftien jaar jonger lijken dan ze echt zijn. Ik prik hier inmiddels doorheen. Zo ook bij Viktor, maar hij mag er wel wezen. Ik vind hem zelfs aantrekkelijker dan toen hij student was. Wat zou hij van mij vinden, schiet het mij door het hoofd.

‘En, ben jij hier alleen?’ Er klinkt iets van hoop door in zijn stem.

‘Ik ben inderdaad alleen, he-le-maal alleen.’ Ik knik hem vrolijk toe en daarbij gun ik hem mijn gulste glimlach, zo blij ben ik dat hij mij bevrijdt uit mijn party-isolement.

We slaan het gebruikelijke gespreksritueel over zoals dat wordt toegepast bij mensen die elkaar lang niet hebben gezien en laten de stomvervelende waar-woon-je en wat-doe-je vragen links liggen. Hij begint meteen te vertellen wat zijn connectie is met de gastheer, ook voor hem is het blijkbaar een vage zakenrelatie. Hij lanceert zijn theorie: de gastheer heeft geen vrienden en nodigt

daarom lukraak iedereen uit die hij in de drie weken voorafgaand aan zijn feest tegenkomt.

Viktor kwebbelt er lekker op los, en ik hoef alleen maar te luisteren, wat mij prima afgaat. Maar dan merk ik dat hij nog steeds dezelfde chaoot is als vroeger, want midden in zijn monoloog roept hij opeens: ‘Kom, we gaan dansen.’

Hij rukt me mee, leidt me via een lange gang naar een zijkamer en duwt met zijn voet een deur open. Ik word een kamer ingetrokken waar de muziek uit twee enorme boxen schettert. Ik vroeg me al af waar toch die luide klanken vandaan kwamen. De kamer staat vol mensen, of liever gezegd, bulkt van de swingende figuren. De muziek bevalt me helemaal niet. Sleetse hits van eind jaren zeventig en begin jaren tachtig, zoals van Boney M en Meatloaf. Uit de oertijd dus. Maar dansen met Viktor maakt alles goed. Hij begint heel subtiel, voorzichtig bijna. Onder het dansen voel ik hier en daar zijn vederlichte aanraking. En voordat ik het weet denk ik: dit is bedwelmend. En dan opeens zwiert hij me in het rond en laat hij me letterlijk alle hoeken van de kamer zien. Dit wilde gedoe wordt dan weer afgewisseld met dat subtiele. Op een gegeven moment geeft hij me een zoentje in mijn nek. Dit gedans maakt me dizzy. Ik ga er helemaal in op. Er komt een moment dat ik met een van die simplistische deuntjes meezing en zelfs luidkeels het bezopen do you love me, will you love me forever-refrein, behorend bij ‘Paradi-

se *By the Dashboard Light*’, mee tetter. Ik voel me gewoonweg euforisch en er komt een soort trance in me op. Vanaf dat moment ben ik verkocht. Ik verbaas me over mezelf omdat ik als een hippie in trance dans op hits uit de jaren zeventig en tachtig. En het wordt nog gekker: ik laat Viktor in mijn auto achter het stuur kruipen, waarna hij mij naar huis rijdt, waar we, zonder enig intro, drankje of wat dan ook, kirrend, hand in hand als twee kleuters de trap oprennen, naar mijn slaapkamer. Ik wil hem, ik wil hem heel graag en ik weet zeker dat hij dit ook wil. Ja, hij heeft het altijd al gewild.

Het wordt een bijzondere nacht, alsof er een prop opgekropte emoties in mij losschiet die zoveel jaren heeft vastgezet, een blokkade die openbreekt en een oneindige vloedgolf vrijmaakt. Er daalt een gevoel op mij neer dat mij maar één ding vertelt: dat ik al jaren voorbestemd ben voor deze man. Dat onze lichamen en onze geest van nature volmaakt bij elkaar horen. En ik heb het idee dat hij er net zo over denkt. Als ik hem in de ogen kijk, dan zie ik dat hij bijna niet kan geloven dat hem dit overkomt.

En later, als hij naast me ligt te doezelen, ben ik in de war, ik voel me rozig, dizzy en gloeierig van binnen en ben nauwelijks in staat te praten. In het schemerdonker zie ik hoe hij zich opricht en zich vlotjes begint aan te kleden. De schim kijkt niet op of om. Ik zak diep terug in mijn kussen.

Zijn stem klinkt schor als hij zegt: ‘Lijkt me fijn om elkaar binnenkort nog eens te treffen, maar uhmm...’ Hij kijkt me nog steeds niet aan. ‘... reken er niet op dat wij iets met elkaar hebben. Ik ben op dat vlak waardeloos en ik wil je geen valse hoop geven.’

Verbaasd richt ik mijn hoofd op. ‘De vijftig gepasseerd en dan nog steeds geen rust in de kont.’ Ik zie dat hij een sigaret uit zijn pakje plukt. Hij laat een kort kuchje horen en dan komt het: ‘Trouwens, zie je Ollie nog wel eens?’

Het treft me als een mokerslag. Ik schiet recht overeind. Nadat ik even sprakeloos ben geweest, breekt het in mij los: ‘Daar wil ik het niet over hebben.’ Het bloed schiet naar mijn hoofd.

‘Zit het je zo dwars?’ Hij zucht. Een vodje papier dwarrelt in de richting van mijn nachtkastje. ‘Daarop staat mijn telefoonnummer.’ Met een onbeholpen gebaar steekt hij zijn rechterwijsvinger de lucht in. ‘Tabee.’

En weg is hij. Ik hoor de voordeur dichtklikken. In mijn hoofd zwelt een gedachtenstorm aan. Wat heb ik gedaan? Hoe kon ik me met zulk gemak overleveren aan deze man? En dan die vraag – hij kwam uit het niets. Die rotvraag.

Ik hijs me uit bed en schuifel naar de badkamer. Voor de spiegel woel ik met mijn handen door mijn piekerige haar. Uit mijn toilettas vis ik een doordrukstrip, die voor de helft nog vol zit met

pilletjes. Slaappillen, die ik nog had liggen uit de begintijd van mijn scheidingsperikelen. Ik druk er een naar buiten en slik het met tegenzin met een paar flinke slokken water door. Alleen zo kan ik die wirwar aan gedachten de baas worden.

Terwijl ik weer in bed kruip, werp ik een blik op het velletje papier dat op de rand van mijn nachtkastje is blijven hangen: ‘Viktor Woller, privédetective’, staat er, gevolgd door een telefoonnummer. O nee hè, Viktor is privédetective... ranziger kan het niet. Ik druk mijn gezicht in mijn hoofdkussen. Het wordt rustiger in mijn hoofd. Ik voel de slaap als een kluwen nevelslierten op me af kruipen.

Tussen de graven

Na een dag vol gedoe, zoals boodschappen doen, opruimen en de administratie, volgt een tweede onrustige nacht. Ook die weet ik alleen met een slaappil door te komen, en als de slaperigheid me eindelijk bereikt, weet ik nog net te bedenken dat ik de volgende ochtend naar mijn moeder wil gaan. Ik mag wat niemand mag: onaangekondigd bij haar aan komen. Ze woont in Velp. Dat is maar een half uurtje rijden vanuit Driebergen, mijn woonstek.

Met een hoofd vol incoherente gedachten word ik wakker en ik vlucht het bed uit, naar de badkamer, naar mijn kledingkast, naar de keuken en naar mijn auto.

Als ik eenmaal op weg ben, blijkt de rit lang genoeg te zijn om dat tergende gepieker weer te laten opwellen. Het zeurt in mijn achterhoofd en prikkelt mijn emoties, en het blijft vooral vaag, wat verklaarbaar is omdat ik weiger me erop te concentreren. Er is maar één uitweg om van het gemijmer weg te komen. Ik moet afleiding vinden en mezelf dwingen om aan iets anders te denken. Ik kijk hoe laat het is op de tijdsaanduiding op het dashboard en realiseer me dat het veel te vroeg is om bij mijn moeder aan te komen. Ook al is